

Ljubljanski

Leposloven in znanstven list.

Štev. 9.

V Ljubljani, dné 1. kimovca 1895.

Leto XV.

Rešiteljica sužnjeva.

Balada.

Zamán! Izhoda ní nikjér.
Zaklenjena železna dver.

Čemú spet misel o svobodi?
Kaj spet se mi po glavi blodi!

Ujet, zaprt vse žive dní . . .
Ne, nade več nobene ní!

Zakrivil gróžno sem krivico:
Ha, ha! Govóril sem resnico.

Zató tu živ sem pokopán,
Kot suženj v spóne ukován?!

Ní solnce naj ne sije robu!
Ha, ha! Kaj luči treba v — grobu!

No, v večni noči vsaj ne vem,
Kak dolgo že sem v robstvu tém . . .

O solnca božja luč! . . . Priroda!
Ljudjé, življenje in svoboda!

Zeleni gozdi, vrtov cvet!
Ljubezen . . . Borba . . . Živi svet!

Kdó sliši tožbe samotarja?
Jek roga se mi, odgovarja . . .

O, da imam nadzemsko moč!
Razgnal bi sám tá mrak, tó noč;

Razmeknil tote bi zidove
In strl železne bi okove! . . .

»Svoboden! Vstani! Za menój!
Jaz réšila te bom nocój!«

»Prikazen, kdó si svetla, jasna?
O vila bela, bajnokrasna!

Mnog videl kdaj sem ženski čar, —
Miline takšne še nikdár!

O, dobro došlo te pozdravljam,
Iz duše dna te blagoslavljam!

Kakó si našla k meni pot,
Prijáteljica ti? — Odkód? . . .«

»Trpinov vseh sem jaz rešnica,
Nesrečnikom sem tolažnica.

Ní rán, ki jih ne zvráčim jaz,
Prinašam bóli vsaki spas.

Najtežje zlomim jaz okove,
In osvobajam vse robove.

Naj zdaj še tebi dam poljub —
Takój te, mine ves obup!«

Poljub na ustnih njen začúti:
In kakor da imá peruti!

In z rok in nog na okomig
Vsa teža pade spón, verig!

In čudna slast srcé mu vuema,
Ko žena krepko ga objema.

In tam na vratih, glej, na mah
Brez ključev jenjal je zapah.

Odperta na stežaj so vrata . . .
»Z menójl! Svoboda vabi zlata!

Za nama svet verig, okóv,
Pred nama boljši svet, ves nov . . .*

Za roko rahlo ven k svobodi
In luči ona sužnja vodi.

Spet diha božji sveži zrak,
Kakó legák mu je korák!

Že zarja rdi tam za gorámi . . .
Ou v ječi mrtev spi na slami.

A. Aškerc.

Korotan.

V.

Pri Zili.

Zila, reka srebropena!
V novo deli so te strugo;
Da jim v smer ne kreneš drugo,
Zagradili ti bregove,
A po volji ni ti ječa,
Spone niso kamenite:
V kraj srdita se zaganjaš,
Po svobodi hrepeneča.

In povspenja vedno više
Zmagonosno se valovje,
In drobi se v prah zidovje
Pred mogočno silo tvojo . . .
Tožen reki zrem v globine,
A srcé mi polni misel:
Da posnema njo moj narod,
Spas kedaj i njemu sine.

VI.

Podklošter.

Dóni, spev slovenski, dóni
Čez hribe mi in čez ravan!
Z rádotjjo srce mi polniš,
Vesel naj si, naj si tožan.

Pravijo, da v Korotani
Naš davno pokopan je rod,
Da od nekđaj tujčev jezik,
Z njim spev se tuj glasil je tod.

A ko ti se mi razlegaš,
Čez plan cvetno, čez hrib zelen,
Glasna zdiš se meni priča,
Da še prebiva tu Sloven.

* * *

